

**VERSLAG VAN DE OPENBARE BESLUITVORMENDE RAADSVERGADERING
VERGADERING VAN DE GEMEENTERAAD VAN PAPENDRECHT d.d. 10 maart 2025
(aanvang 20.00 uur)**

**Een integrale geluidsopname van deze vergaderingen is te beluisteren op
www.papendrecht.nl**

Aanwezig: Mevrouw M.J.M. van Driel, (voorzitter);

De dames: A. Bokma (VVD), T.C. van Es (D66), H.C.T.J. Hoekstra (OP), A.A.S. Stigter (CU),
A. Verschoor - De Winter (CDA), H.M. van Wijngaarden (PAB) en D. Yildiz-Karso (PvdA)
en de heren: A. Boersma (SGP), L. Bruijniks (PAB), L.T. van den Dool (CDA), P.J. van der
Giessen (VVD), W. Goudriaan (SGP), P.C. Grimmus (GL), N. van Heteren (D66), X.D.R.
Janssen (PAB), R. Lammers (OP), R. Schuil (CDA), K. Spitsbaard (OP), H.D. Stouthart
(VVD), A. Tieleman (PAB) en M.H.A. Verweij (PAB).

Mevrouw W. Renzen - Van Leeuwen en de heren J.W. van der Borg, J.L. van Erk,
A.M.J.M. Janssen en A.J. Kosten; wethouders.

De heer M. Hermans, interim griffier;

De heer J. Lier, pl. griffier/raadsadviseur.

Verslaglegging: Jeanine Nieuwstraten

Afwezig:

De heren G.C.H. Hardam (OP) en H.G. Bezemer (CU).

01. Opening.

De VOORZITTER heropent de raadsvergadering van 6 maart jl. en heet eenieder van
harte welkom. De heren Hardam en Bezemer zijn afwezig.

**10. Haalbaarheidsonderzoek multifunctionele accommodatie in het Van der
Palmgebied.**

De heer VAN DER GIESSEN kan namens zijn fractie **instemmen** met het gevraagde
besluit voor voorkeursscenario 2, waarbij de MFA en theater De Willem worden
gecombineerd. Dit is een verbetering voor het theater en een positieve bijdrage
aan de gehele culturele sector in de regio. Met de ontwikkeling van het Van der
Palmgebied komt er ruimte vrij voor o.a. woningbouw. Met **motie 10.M1. Vaart
maken net herontwikkeling van vrijgekomen locaties**, die zijn fractie mede
indient, vraagt men voortgang van de ontwikkeling. Met **motie 10.M2. Goede
start van het nieuwe Cultuurhuis**, die de VVD-fractie tevens mede indient, vraagt
men de sluiting van het theater zo kort mogelijk te laten zijn. M.b.t. **motie 10.M3.
Eerder aan de slag met MFA/cultuurhuis** inzake het loskoppelen van de bouw
van de MFA en de scholen, wacht men de reactie van de portefeuillehouder af.

Ook mevrouw VAN WIJNGAARDEN **stemt** -om de besluitvorming niet te vertragen- namens haar fractie **in met het raadsvoorstel**, maar ziet tegelijkertijd - m.n. in de fasering van het project- ruimte voor verbetering, hetgeen in de diverse moties is verwoord. Men zal **motie 10.M1. Vaart maken net herontwikkeling van vrijgekomen locaties** steunen, mede omdat deze in het verlengde ligt van hun eigen **motie 10.M3. Eerder aan de slag met MFA/cultuurhuis**. M.b.t. **motie 10.M2 Goede start van het nieuwe Cultuurhuis** kan men zich in grote lijnen vinden in de argumenten. Dit geldt echter niet voor de begrippen *gekoppeld en parallel bouwen* van het Willem de Zwijgercollege en de MFA/het cultuurhuis. Volgens haar fractie betekent gekoppeld fysiek aan elkaar bouwen en parallel het gelijktijdig realiseren. Haar fractie kiest ervoor om deze projecten los te koppelen en, gezien de ingewikkelde situatie rondom de school, eerst de MFA/het cultuurhuis te realiseren. Wanneer **overweging 2** (*Het naar voren halen van de planning van ontwerp en realisatie van het Cultuurhuis in een parallelle geïntegreerde ontwikkeling (van ontwerp, aanbesteding en realisatie) met de Willem de Zwijgercollege volumevoordelen biedt bij gecombineerde aanbesteding*) **vervalt of wordt aangepast** kan haar fractie **motie 10.M2. Goede start van het nieuwe Cultuurhuis** ondersteunen. Verder heeft de beantwoording van de schriftelijke vragen van de VVD-fractie m.b.t. de **volgorde van bouwen** hen niet gerustgesteld. M.b.t. de door haar fractie ingediende **motie 10.M3. Eerder aan de slag met MFA/cultuurhuis** merkt zij op dat men er bij alle mogelijke gelegenheden, vanwege de vele Papendrechtse organisaties die hier een plekje moeten krijgen, voor heeft gepleit om te starten met het dorpshuis. Plannen waarmee zij in 2006-2009 al te maken kreeg, maar die het toen niet hebben gehaald. Op dit moment is men bijna 20 jaar en meerdere verhuizingen van de diverse organisaties verder: het is tijd voor actie. In praktische zin is **hun voorstel** het snelst uitvoerbaar, is het van alle plannen het minst dure en worden verdere kosten aan toch verdwijnende panden voorkomen. Het dictum van de motie luidt als volgt:

Verzoekt het college/spreekt uit dat:

- *De koppeling met de bouw van een MFA en een nieuw Willem de Zwijger College los te laten;*
- *Als eerste (in ieder geval nog eerder dan 2028) te starten met de bouw van het MFA/Cultuurhuis;*
- *Bij de uitwerking van het definitieve ontwerp van het MFA/Cultuurhuis (nog) meer gebruik te maken van de (praktijk) kennis bij de diverse beoogde gebruikers.*

Juist vanwege de nog komende behandeling begin juli wil de PAB-fractie dit aan de wethouder meegeven, om dit in de verdere uitwerking mee te nemen. Zij vraagt of men **bereid is deze motie over te nemen** en zo nee, waarom niet. Verder vraagt zij nogmaals of de mogelijkheden zijn onderzocht om **via de provincie of de EU subsidie te verkrijgen**. En wanneer dit (nog) niet het geval is of

er pogingen zijn ondernomen om bij de EU aan te kloppen en of men bereid is hier nog actie op te ondernemen.

De heer GRIMMIUS kan namens zijn fractie, alhoewel men een lichte voorkeur had voor scenario 3, **instemmen** met het gevraagde besluit en is blij met de bouw van de MFA. M.b.t **motie 10.M1. Vaart maken met herontwikkeling van vrijgekomen locaties** wacht hij op de toelichting van de fracties. M.b.t. **motie 10.M3. Eerder aan de slag met MFA/cultuurhuis** heeft hij er moeite mee om zich voor te stellen hoe men, omdat er eerst iets gesloopt zal moeten worden, eerst de MFA kan bouwen. In die zin ziet men meer realisme in hun eigen **motie 10.M2. Goede start van het nieuwe Cultuurhuis**, waarbij men de planning aan de experts overlaat, met hetzelfde doel om alles zo strak mogelijk te plannen, zodat de gebruikers van de MFA zo min mogelijk last ondervinden.

Ook de heer VAN DEN DOOL **stemt** namens zijn fractie **in met het voorstel** en kijkt uit naar de samenwerking tussen cultuur en sport. Omdat het opknappen van de huidige gebouwen veel te duur is en renovatie niet iets mooiers oplevert dan nieuwbouw, is men blij dat daar niet voor wordt gekozen. Men kijkt uit naar het concrete plaatje dat de wethouder heeft beloofd, waarbij de verschillende verenigingen hun plek vinden. Verder heeft de wethouder in eerdere gesprekken toegezegd de **planning te kunnen versnellen** en ernaar te zullen streven dat verengingen direct over kunnen. M.b.t. **motie 10.M3. Eerder aan de slag met MFA/cultuurhuis** sluit hij zich aan bij de aarzelingen en vragen van de GL-fractie. Ook zijn fractie ziet dit bouwtechnisch en logistiek niet goed voor zich. **Motie 10.M2. Goede start van het nieuwe Cultuurhuis** lijkt zijn fractie i.v.m. punt 1 *(Tijdelijke sluiting van het theater wordt voorkomen, dan wel tot een minimum wordt beperkt, zodat bezoekers niet (blijvend) weggejaagd worden en definitieve sluiting van het theater hierdoor wordt voorkomen.)* **overbodig**. Dit omdat het de inzet van het college is om tijdelijke sluiting van het theater te voorkomen. Hij gaat er echter wel vanuit dat er wel een ingewikkeld theaterseizoen zal zijn. Ook **punt 2** *(De sociaal-culturele activiteiten door de toekomstige gebruikers van de MFA, zonder noodzaak van een tijdelijke andere huisvestingslocatie, in het Cultuurhuis kan worden voortgezet)* vindt men **overbodig**, omdat het college erop is gericht om de verenigingen zonder noodzaak van een tijdelijke andere huisvestingslocatie over te gaan. Mocht dit niet het geval zijn, kan men de motie t.z.t. alsnog aannemen.

De heer GOUDRIAAN zal namens zijn fractie **instemmen met het voorstel**, omdat nietsdoen geen optie is, samenwerking nodig is, de jaarlasten deels worden terugverdiend en oude locaties kunnen worden herontwikkeld. Een aantal oude gebouwen kan gesloopt worden en de locaties herontwikkeld. In dit kader dient zijn fractie **motie 10.M3. Vaart maken met herontwikkeling van vrijgekomen**

(SGP, VVD, CDA) locaties in, omdat er de komende jaren zoveel tijd en aandacht uitgaat naar de nieuwbouw van het cultuurhuis en daarom de herontwikkeling van de oude locaties te lang blijft liggen. Men vindt het belangrijk dat er nu al nagedacht gaat worden over de invulling van vrijkomende locaties en dat dat proces niet pas dan start. Het dictum van luidt als volgt:

Verzoekt het college:

- *Te onderzoeken wat er nodig is om in de komende jaren aan de slag te kunnen gaan met planontwikkeling en besluitvorming voor de vrijkomende locaties;*
- *Daarbij in ieder geval inzicht te geven in mogelijke fasering en prioritering van deze locaties, alsmede mogelijke personele en financiële consequenties;*
- *De gemeenteraad hierover vóór de behandeling van de begroting 2026 te informeren;*

M.b.t. **motie 10.M2. Goede start van het nieuwe Cultuurhuis** wacht men eerst het oordeel van het college af. Omdat de wethouder eerder heeft aangegeven dat er een inspanning wordt geleverd om ervoor te zorgen dat bv. Excelsior niet tijdelijk naar een andere locatie hoeft te verhuizen en dat het theater niet hoeft te sluiten, neigt zijn fractie er echter naar om deze **niet te steunen**. Verder heeft men twijfels over het **integraal willen aanbesteden** van de school en het cultuurhuis. Dit lijkt de SGP-fractie, omdat de school zelf bouwheer is, niet mogelijk. M.b.t. **motie 10.M3. Eerder aan de slag met MFA/cultuurhuis** wacht men de reactie van het college af.

Mevrouw KARSO noemt het sterke verenigingsleven in Papendrecht en het theater, met grote betekenis voor de gemeenschap. De PvdA-fractie is blij met het voorstel voor een nieuwe MFA: 1 grote herkenbare plek waar sociaal culturele activiteiten worden ontplooid en ontmoeting en verbinding tot stand komt. Om deze reden kan men **instemmen met het voorstel voor scenario 2**. Omdat men veel gesprekken met verenigingen heeft gevoerd, waarbij diverse **zorgen** (tussentijdse verhuizing en (blijvende) sluiting van de foyer van het theater) werden geuit, heeft men **motie 10.M2. Goede start van het nieuwe Cultuurhuis** voor het verzoek van een heel strakke planning ingediend. Het dictum van de motie luidt als volgt:

Verzoekt het college/spreekt uit dat:

Zorg te dragen voor een dusdanige planning van ontwerp-, sloop- en bouwwerkzaamheden voor het Cultuurhuis in het Van der Palmgebied, zodat:

- 1. Tijdelijke sluiting van het theater wordt voorkomen, dan wel tot een minimum wordt beperkt, zodat bezoekers niet (blijvend) weggejaagd worden en definitieve sluiting van het theater hierdoor wordt voorkomen.*
- 2. De sociaal-culturele activiteiten door muziekvereniging Excelsior Papendrecht (en medegebruikers), zonder noodzaak van een tijdelijke andere huisvestingslocatie, in het Cultuurhuis kan worden voortgezet.*

Mevrouw KARSO merkt op dat men de tekst van de motie heeft laten controleren door de voorzitter van Excelsior en de directeur van het theater. M.b.t. de **aanbesteding** neemt zij aan dat men dit t.b.v. de financiële voordelen zoveel mogelijk met elkaar wil bundelen.

Mevrouw VAN ES vindt het ontzettend goed nieuws dat **de cultuurverenigingen op 1 locatie geclusterd** worden. Men ziet bij buurgemeenten dat dit elkaar versterkt. Ondanks hun eerdere voorkeur **stemt men in met scenario 2**. M.b.t. de door hun fractie mede ingediende **motie 10.M2. Goede start van het nieuwe Cultuurhuis** noemt zij als belangrijk punt de gesprekken die zijn gevoerd met de directeur van het theater en de voorzitter van Excelsior, waarbij zij hun **zorgen** hebben geuit. Bij een niet strakke planning kan het zijn dat de theaterfunctie 1-2 jaar moet stoppen, met het risico dat de theaterfunctie verdwijnt. (In de coronatijd heeft het lang geduurd om bezoekers terug te krijgen.) Ook in verband met de toekomstige **bezuinigingen** is het theater hier extra bezorgd over. De grootste zorg van muziekvereniging Excelsior is dat zij **eerder moeten verhuizen** of moeten verhuizen **zonder een foyer en horecagelegenheid**. Van hen heeft men begrepen dat er vanuit de ambtelijke organisatie is gekeken naar een goed afgestemde planning, maar i.v.m. het belang van de **gemoedsrust** van *alle* betrokkenen is het belangrijk dat men hierover een uitspraak doet. Om deze reden is de **motie niet overbodig**. Verder vindt mevrouw VAN ES het jammer dat **motie 10.M3. Eerder aan de slag met MFA/cultuurhuis**, in tegenstelling tot motie 10.M2., niet op tijd voor de fractievergaderingen is ingediend. Wanneer dit wel het geval was geweest, had men de wensen onderling kunnen afstemmen i.p.v. een aparte motie in te dienen. Deze motie lijkt haar fractie echter **niet realistisch en haalbaar**. M.b.t. **motie 10.M1. Vaart maken net herontwikkeling van vrijgekomen locaties** merkt zij op dat het de taak van het college is en dat zij niet middels een motie aangespoord dienen te worden om vaart te maken. Men wacht hierop de reactie van het college af. Het zou haar verbazen als deze fractie niet als overbodig wordt beschouwd en de motie van de PvdA-fractie wel.

Mevrouw STIGTER is blij dat er naar de wensen van verenigingen is geluisterd en dat hier zoveel mogelijk rekening mee is gehouden. Daarom kan de CU-fractie **instemmen met scenario 2**. Men hoopt dat de gebruikers door de bouw van de MFA een stimulerende invloed zullen hebben op de leden, andere gebruikers en het publiek. Een goede accommodatie heeft aantrekkingskracht voor nieuwe leden. Papendrecht is een **actief dorp** en men wenst dit voor de toekomst te behouden. M.b.t. **motie 10.M2. Goede start van het nieuwe Cultuurhuis** is haar fractie het er mee eens dat een sluiting -indien noodzakelijk- zo kort mogelijk moet zijn/voorkomen moet worden en een dubbele verhuizing niet prettig is. Omdat de wethouder reeds heeft aangegeven zich hiervoor te zullen inspannen **wacht men het advies van het college op deze motie af**. Ook inzake **motie**

10.M3. Eerder aan de slag met MFA/cultuurhuis heeft het college reeds aangegeven voor versnelling van het proces te willen gaan. Verder heeft haar fractie te weinig bouwtechnische kennis om hierover een goed besluit te kunnen nemen. Daarom **wacht** men ook het **advies van het college af**. Tenslotte zal men **motie 10.M1. Vaart maken net herontwikkeling van vrijgekomen locaties**, omdat leegstand van gebouwen snel tot verloedering kan leiden, **steunen**.

EERSTE TERMIJN COLLEGE

Wethouder VAN DER BORG is blij met de **eensgezindheid over scenariokeuze 2**, dit is een goede basis om een volgende stap te zetten. Verder merkt hij op dat 2 moties over de **planning** gaan. Tijdens de oordeelsvorming heeft hij hierover aangegeven dat men ernaar streeft om de beoogde gebruikers **zonder tijdelijke huisvesting 1 op 1** over te laten gaan naar de MFA. De planning is hier volledig op gebaseerd. Om deze reden kan het college de oproep van beide hierover **volledig ondersteunen en omarmen**. Tijdens de oordeelsvorming heeft hij ook aangegeven dat het college realistisch lijkt om **in 2028** -een stuk eerder dan op de oorspronkelijke planning stond vermeld- **met de bouw van de MFA te starten**. Ook deze oproep **steunt het college**. Inzake **motie 10.M2. Goede start van het nieuwe Cultuurhuis** adviseert de wethouder, omdat het meer partijen betreft, niet alleen Excelsior en het theater te noemen. Verder merkt hij op dat het ook het uitgangspunt voor het college is om de **overlast voor het theater zoveel mogelijk te beperken**. Omdat 1 van de wanden gesloopt moet worden zal dit niet helemaal lukken. Ondanks het feit dat er enige overlast zal zijn gaat men wel een poging doen om dit slim te plannen, zodat de werkzaamheden (wellicht) buiten het theaterseizoen kunnen plaatsvinden. De ingediende motie helpt hierbij. Uiteraard zal er samen met het theater en de school naar een passende oplossing worden gezocht. In Q2 zal men hier nadere uitspraken over doen. Het college kan deze **motie omarmen**. **Motie 10.M3. Eerder aan de slag met MFA/cultuurhuis** roept op tot hetzelfde, maar is volgens de wethouder **iets problematischer**. De oproep om eerder dan 2028 aan de slag te gaan is zijns inziens i.v.m. een aantal zaken **niet haalbaar**. Men moet nog het een en ander uitwerken, er moet getekend worden en er moet in een intern proces met de architect bepaald worden hoe het gebouw eruit gaat zien. Wat nog belangrijk is, is dat de school vastzit aan het theater en de bouw pas kan starten als de school is losgekoppeld van het theater. Omdat ook dit tijd kost, zal **eerder dan 2028 heel lastig** worden. Hij snapt de oproep, maar helemaal loskoppelen wordt lastig. Verder vindt hij het, omdat er al sprake is van 2 projecten, lastig te begrijpen wat men precies met **loskoppelen** bedoelt. Hij beschouwt de opmerking van de PAB-fractie dusdanig, dat het er vooral om gaat dat de gebouwen niet aan elkaar vast zitten. Verder merkt hij inzake **motie 10.M1. Vaart maken net herontwikkeling van vrijgekomen locaties** op dat de focus de komende periode ligt op het

afronden van de voorstellen inzake de MFA en het invullen van de ruimtelijke puzzel (eind Q2). Daarna zal helder zijn welke locaties vrijkomen en gaat men aan de slag met dit vraagstuk. De wethouder geeft aan dat het college **deze motie omarmt**, maar dat er externe expertise nodig is om te onderzoeken wat er nodig is om in de komende jaren aan de slag te kunnen gaan met planontwikkeling en besluitvorming voor de vrijkomende locaties. Wanneer deze motie wordt aangenomen zal men hier bij de perspectiefnota op terugkomen. Hij geeft aan dat het niet mogelijk is om **de raad hierover voor de begrotingsbehandeling te informeren** en zegt dat dit eerder eind 2025 zal worden. M.b.t. de vraag van de PAB-fractie inzake **een aanvraag van subsidie bij de EU** merkt de wethouder op dat men dit niet heeft gedaan, wel bereid is een poging te doen, maar dat hij niet verwacht dat dit heel kansrijk is. In antwoord op de vraag van de SGP-fractie inzake het **integraal aanbesteden** merkt de wethouder op dat dit mogelijk zou zijn, maar dat voor de school reeds een architect is geselecteerd en dit voor de MFA nog moet gebeuren. Omdat het niet verstandig is om dit te koppelen is er sprake van 2 aanbestedingstrajecten. Daarbij geeft de wethouder aan dat het schoolbestuur verantwoordelijk is voor de school en de gemeente voor de MFA en het sportgedeelte.

Vervolgens merkt de VOORZITTER op dat de moties deel uitmaken van de beraadslagingen.

(Schorsing 20.37 – 20.53 uur)

Mevrouw VAN WIJNGAARDEN geeft aan **motie 10.M3. Eerder aan de slag met MFA/cultuurhuis** voor nu **aan te zullen houden**.

Mevrouw KARSO geeft aan **motie 10.M2. Goede start van het nieuwe Cultuurhuis** n.a.v. de inbreng van de fracties en wethouder te hebben **aangepast**.

Bij punt 2 heeft men om niemand uit te sluiten *muziekvereniging Excelsior* veranderd in *de toekomstige gebruikers van het MFA*. Daarnaast heeft men bij overwegende dat, omdat men niet wil dat dit tot vertraging leidt, de term *aanbesteding* weggehaald. Het aangepaste dictum van de motie luidt als volgt: *Verzoekt het college/spreekt uit dat:*

Zorg te dragen voor een dusdanige planning van ontwerp-, sloop- en bouwwerkzaamheden voor het Cultuurhuis in het Van der Palmgebied, zodat:

1. Tijdelijke sluiting van het theater wordt voorkomen, dan wel tot een minimum wordt beperkt, zodat bezoekers niet (blijvend) weggejaagd worden en definitieve sluiting van het theater hierdoor wordt voorkomen.

2. De sociaal-culturele activiteiten door toekomstige gebruikers van de MFA, zonder noodzaak van een tijdelijke andere huisvestingslocatie, in het Cultuurhuis kan worden voortgezet.

TWEEDE TERMIJN RAAD

In reactie op de opmerking van de D66-fractie geeft mevrouw VAN WIJNGAARDEN aan dat de PAB-fractie inderdaad een beetje laat was met het indienen van de motie, maar dat het -omdat men vanaf het begin al van plan was een motie in te dienen- een **misverstand is dat men van mening was een betere motie te zullen maken**. Richting de portefeuillehouder merkt zij op dat het uiteraard **niet de bedoeling is om boven op een school te bouwen**, maar dat men hier op een ander moment uitgebreider op zal terugkomen. Tenslotte geeft zij aan de aangepaste **motie 10.M2. Goede start van het nieuwe Cultuurhuis** te zullen **steunen**.

De heer GRIMMIUS vraagt zich i.v.m. het vastgoed- en accommodatiebeleid en het herontwikkelen van vrijvallende locaties af of **motie 10.M1. Vaart maken net herontwikkeling van vrijgekomen locaties** niet **overbodig** is. In dit kader kan hij zich voorstellen dat het college voornemens is met planologische ontwikkelingen te komen. Hij wacht een reactie van het college hierop af.

De heer VAN DEN DOOL zegt de aangepaste **motie 10.M2. Goede start van het nieuwe Cultuurhuis**, omdat men het voor alle betrokken verenigingen belangrijk vindt de bouw van de MFA te versnellen, van harte te zullen **steunen**. In antwoord op de vraag van de heer Grimmus geeft hij aan dat de wethouder in de eerste termijn heeft aangegeven dat **enige aansporing middels een motie helpt** om de benodigde capaciteit en expertise te regelen om de vrijgekomen locaties snel tot ontwikkeling brengen. De CDA-fractie wil braakliggende locaties voorkomen. Daarbij is het geen automatisme dat dit altijd op tijd en goed gebeurt. De heer GRIMMIUS geeft per interruptie aan dat het college dit nu gehoord heeft en vraagt zich daarom af **in hoeverre deze motie dan nog noodzakelijk** is om deze aansporing te krijgen. De heer VAN DEN DOOL stelt dat men zich dit bij elke motie kan afvragen, maar zegt dat men met de uitspraak van de raad voor versnelling het laten verloederen van leegkomende gebouwen wil voorkomen.

De heer GOUDRIAAN zal **motie 10.M2. Goede start van het nieuwe Cultuurhuis** gezien de aanpassing en de reactie van de wethouder alsnog **steunen**.

Mevrouw KARSO vindt het fijn dat de motie wordt gesteund door het college en dat men alles op alles wil zetten om de **overlast voor het theater zoveel mogelijk te beperken**. Omdat de intentie van de motie is dat de sociaal-culturele activiteiten voor **alle toekomstige gebruikers** zonder noodzaak van een tijdelijke andere huisvestingslocatie in het Cultuurhuis kunnen worden voortgezet, heeft

men het dictum aangepast. In reactie op **motie 10.M3. Vaart maken met herontwikkeling van vrijgekomen locaties** vraagt ook de PvdA-fractie zich, in lijn met de woordvoering van de heer Grimmius, af **of deze aansporing nodig** is en wacht hierop de reactie van de portefeuillehouder af.

Mevrouw VAN ES vraagt het college er inzake de aanbesteding wel rekening mee te houden dat er wel sprake is van een **parallele aanbesteding**, dit omdat de afronding hiervan belangrijk is voor de planning, zodat het theater zo kort mogelijk dicht gaat en de verenigingen 1 op 1 over kunnen. M.b.t. **motie 10.M3. Vaart maken met herontwikkeling van vrijgekomen locaties** gaf de portefeuillehouder aan dat de inzet van extra middelen en expertise wel degelijk tot een versnelling zou kunnen leiden. Wanneer dit het geval is zal de D66-fractie deze motie **wel steunen**. Als het niets uitmaakt niet.

Mevrouw STIGTER zal de aangepaste **motie 10.M2. Goede start van het nieuwe Cultuurhuis steunen**.

TWEEDE TERMIJN COLLEGE

Wethouder VAN DER BORG geeft inzake de vraag of **motie 10.M3. Vaart maken met herontwikkeling van vrijgekomen locaties** al dan niet overbodig is aan dat beide stellingen kunnen kloppen. In beginsel moet het college deze zaken oppakken, maar het is in deze tijden van krapte wel een kwestie van prioritering. De motie helpt als men deze prioritering aangeeft. Men zal er bij de perspectiefnota verder op terug komen wat dit inhoudt. Inzake de vraag van de D66-fractie inzake de **aanbesteding** stelt de wethouder voor de fasering goed inzichtelijk te maken bij het voorstel dat eind Q2 zal voorliggen.

Stemming raadsvoorstel Haalbaarheidsonderzoek multifunctionele accommodatie in het Van der Palmgebied.

Met 21 stemmen voor wordt aansluitend het voorstel van burgemeester en wethouders **unaniem aangenomen**.

Stemming motie 10. M2. Goede start nieuwe cultuurhuis.

Met 21 stemmen voor wordt deze motie **unaniem aangenomen**.

Stemming motie 10.M3. Vaart maken met herontwikkeling van vrijkomende locaties.

Stemverklaring de heer GRIMMIUS: *de wethouder gehoord hebbende zal ik deze motie steunen.*

Met 21 stemmen voor wordt deze motie **unaniem aangenomen**.

(Schorsing 21.08 – 21.15)

11. Stedenbouwkundige opzet Van der Palmgebied.

De heer GRIMMIUS geeft aan dat het voor zijn fractie in de oordeelsvorming de vraag was **waarover men besluit**. Hierbij werd duidelijk dat de CDA en GL-fracties een andere visie hadden. Zijns inziens behoeft het besluit dus nog wel enige **verduidelijking**. Het eerste besluitpunt, het uitgangspunt van een gebouwde parkeeroplossing, is duidelijk. T.a.v. het tweede punt inzake de locatie vraagt hij de portefeuillehouder of men kan stellen dat **bijlage 3, de 3D-tekening** hetgeen is waarmee men instemt.

Mevrouw VAN WIJNGAARDEN kan namens haar fractie **instemmen** met het voorstel. Tijdens de oordeelsvormende behandeling werden diverse vormen van woonbebouwing voorgesteld. Terecht werd door de heer Van Heteren opgemerkt dat de aanwezigheid van **woonbebouwing** problemen kan opleveren voor de aanwezige sportvoorzieningen. Het wordt nu nog niet gevraagd, maar mocht de woonbebouwing op de voorgestelde plek blijven, zou de PAB-fractie een andere mogelijke vorm van woonbebouwing -nl. **studio's voor starters/jongeren** van ca. 30m²- die waarschijnlijk minder problemen zal opleveren- willen voorstellen. Hiervan kan men er op de beschikbare ruimte meer kwijt en er wordt een bijdrage geleverd aan het schreeuwend **tekort** van betaalbare starters- en jongerenhuisvesting. Door te kiezen voor een sobere constructie/inrichting kan ook de prijs binnen de perken blijven. Bovendien lijkt de verwachting gerechtvaardigd, dat jongeren minder snel last zullen hebben van **geluid(overlast)**. De plannen zoals vanavond besproken zullen nogal wat **consequenties** hebben voor de huidige gebruikers van het gebied, wanneer met de bouw wordt begonnen. Om deze reden, ingegeven door de praktische overweging dat bouwen met bijbehorend bouw materiaal en parkeren door andere gebruikers niet zo'n goede combinatie is, zal de PAB-fractie een **motie** indienen. Omdat wethouder Kosten in een vorige vergadering heeft uitgelegd op welke manier de parkeergarage zou kunnen worden gebouwd, vraagt men zich af of het haalbaar is om een deel daarvan te bouwen (**modulebouw**), zonder dat hiervoor al sloopwerkzaamheden nodig zijn. Men denkt hierbij aan het gedeelte tussen Kind Centrum Beatrix en het meest westelijke deel van het WdZ-college. (Deze straat is al eenrichtingsverkeer, terwijl auto's daar op straat vanwege aanwezigheid van de scholen niet wenselijk zijn.) Reden om dit nu al in te brengen, is dat hier bij de verdere ontwikkeling rekening mee gehouden kan worden. Men vraagt de fracties en de wethouder een reactie op dit voorstel. Het

dictum van **motie 11.M1. Eerder beginnen met (deel van) parkeergarage** luidt als volgt:

Verzoekt het college:

- *Te onderzoeken of het haalbaar is om die parkeergarage (of een deel daarvan) te realiseren voordat er daadwerkelijk bouwactiviteiten worden gestart.*

De heer SPITSBAARD geeft nogmaals aan dat het volgens zijn fractie beter zou zijn geweest om een voorstel voor **2 aparte besluitpunten** te maken. Het college zegt dat het leggen van de gemeentelijke puzzel heeft geleid tot de keuze van deze stedenbouwkundige opzet. Men zegt dat er evenwicht is gevonden tussen de ruimtelijke kwaliteit en de parkeeroplossing. Het parkeren wordt ondergebracht in een losstaand parkeergebouw van 2 lagen bovengronds. Als argument wordt aangegeven dat de gekozen stedenbouwkundige opzet voor het Van der Palmgebied de optimale vertaling is voor de ruimtelijke kaders en ambities. Hoewel zijn fractie blij is met de herontwikkeling van het gebied, is men er **niet van overtuigd dat de gekozen variant voor de parkeeroplossing de beste is**. In dit kader heeft men met name vragen over de financiën. Op basis van de kengetallen zijn globale berekeningen gemaakt. Voor de herinrichting van de openbare ruimte komt men, op basis van prijs einde bouw, op 5 miljoen. De kosten voor het parkeren in de gekozen stedenbouwkundige opzet zijn voor dit stadium voor de planvorming geraamd op 7,8 miljoen (prijs einde bouw). Bij elkaar wordt er 12,8 miljoen gevraagd. Dit terwijl er in de memo van 11 november jl. 11,6 miljoen wordt begroot. Zijn fractie vraagt zich af **hoe dit verschil van 1,3 miljoen euro in 3 maanden verklaard kan worden**. In de beantwoording van hun technische vragen wordt aangegeven dat het investeringsbedrag voor de half verdiepte parkeervoorziening bij de Lage Waard 1,7 miljoen incl. btw, einde werk bedraagt. Toch wordt er bij de herontwikkeling van het Van der Palmgebied een parkeergarage van 7,8 miljoen begroot en bij het onder de grond plaatsen van die garage 15 miljoen. Zijn fractie vraagt zich af of een **verdiepte parkeergarage bij de Lage Waard** onder de sportaccommodaties niet een enorme besparing zou opleveren t.o.v. de begrote 7,8 miljoen. Daarnaast vraagt hij of het college bereid is een **nieuwe indeling van de ruimte van het Van der Palmgebied te maken**, waarbij de vrijkomende ruimte eventueel gebruikt kan worden om de sportvelden vlak bij de sportaccommodatie en de scholen te plaatsen en er op de plaats van de beoogde sportvelden die staat aangegeven in bijlage 3 nog meer woningen gebouwd kunnen worden. Verder vraagt de heer SPITSBAARD de portefeuillehouder te bevestigen **waar het personeel van het WdZ-college zou kunnen parkeren**. Afsluitend merkt hij op dat de OP-fractie **motie 11.M1. Eerder beginnen met (deel van) parkeergarage** overbodig vindt, omdat er dan al gebouwd zou moeten worden en men het niet wenselijk vindt dat delen van de school eerder afgebroken zouden moeten worden.

De heer VAN DEN DOOL kan namens zijn fractie **instemmen met het voorstel**. M.b.t. de gebouwde parkeeroplossing wenst hij nogmaals te herhalen dat voor zijn fractie hierbij het **gratis parkeren** een voorwaarde is en dat men ervanuit gaat dat er sober gebouwd wordt en dat het gebouw mooi **groen wordt ingepakt**. Verder vindt hij het fijn dat men, i.v.m. de vele vragen, nog geen besluit neemt over het al dan niet **bouwen van woningen** in het gebied. Tenslotte sluit hij zich inzake **motie 11.M1. Eerder beginnen met (deel van) parkeergarage** aan bij de woordvoering van de heer Spitsbaard en wacht hij de reactie van het college af. Wel deelt hij de zorg dat het in het gebied erg druk kan zijn.

De heer VAN HETEREN kan namens zijn fractie **instemmen met het voorstel**. Wel vraagt men een verduidelijking of met de **sportvoorzieningen** de sporthal wordt bedoeld en niet de sportvelden (waarmee nog geschoven kan/gaat worden i.c.m. de locatie van de woningen). M.b.t. de woningen sluit hij zich aan bij mevrouw Van Wijngaarden: **hoogbouw die voor jongeren ontwikkeld kan worden**. Inzake **motie 11.M1. Eerder beginnen met (deel van) parkeergarage** wacht hij de reactie van de wethouder af. Verder zou zijn fractie graag het bij participatie genoemde **communicatieplan** ontvangen zodat men, gezien de niet al te beste ervaringen, kan meedenken.

Ook de heer VAN DER GIESSEN kan namens zijn fractie **instemmen met het besluit** en is verheugd met de keuze van een **groene parkeergarage**. Zoals reeds eerder aangegeven vindt men de **locatie van de woningen** niet de beste keuze. Hoewel men begrijpt dat dit niet direct betrekking heeft op het gevraagde besluit, vindt men dit wel een belangrijk punt. M.b.t. **motie 11.M1. Eerder beginnen met (deel van) parkeergarage** wacht men de reactie van de portefeuillehouder af.

Ook de heer GOUDRIAAN kan namens zijn fractie **instemmen met het voorstel** en ziet met belangstelling uit naar de uitwerking van het plan. M.b.t. **motie 11.M1. Eerder beginnen met (deel van) parkeergarage** wacht ook zijn fractie de reactie van de wethouder af.

EERSTE TERMIJN RAAD

Wethouder KOSTEN zegt dat er nog heel veel te puzzelen en te schuiven valt en dat hij uitkijkt naar het vervolgesprek hierover. M.b.t. de vragen van de GL-fractie inzake de **leidende bijlage** geeft hij aan dat door het college wordt voorgesteld de locatie voor de sporthal en het Willem de Zwijger-college vast te leggen zoals in bijlage 3.

M.b.t. de vragen van de OP-fractie inzake het **parkeren** geeft hij aan dat veel daarvan het komende kwartaal onderling besproken gaan worden. Op de vraag inzake het **prijverschil** van de herinrichting en het parkeren geeft wethouder

KOSTEN aan dat men in eerste instantie heeft gerekend met de prijzen van 2024 en nu met de huidige prijzen en prijspeil einde werk. In een later stadium, wanneer het investeringskrediet voorligt, komt hij hier uitgebreid op terug. Op de vraag of er een **nieuwe indeling voor het totaalplaatje** mogelijk is antwoordt de wethouder dat dit voor het college, behalve voor de sporthal en het Willem de Zwijgercollege, openligt. M.b.t. **het parkeren voor het personeel** verwijst de wethouder bijlage 3, een parkeerterreintje tussen de sporthal en de ingetekkende parkeergarage. In het antwoord op de technische vragen heeft men aangegeven hier nog naar te zullen kijken. Daarnaast bevestigt hij de vraag van de D66-fractie of de **sportvoorziening** de sporthal betreft. Inzake de vraag om geïnformeerd te worden inzake de **participatie/communicatie** zegt de wethouder toe dit uitgebreid in een paragraaf bij het voorstel toe te zullen lichten.

M.b.t. **motie 11.M1. Eerder beginnen met (deel van) parkeergarage** begrijpt de wethouder de wens om overlast te beperken. Hij geeft echter aan dat er zeker overlast zal zijn, maar dat men dit zoveel mogelijk zal minimaliseren. Hij ziet het als opdracht aan het college om dit op een goede manier te doen en de raad hierin in te betrekken. De motie roept op om te **onderzoeken**, maar men weet met de kennis van nu reeds dat dit voorstel niet mogelijk is. Ook het deels bouwen ziet men niet zitten. Mocht men het parkeren toch op een andere plek willen, ontstaat er een onwenselijke situatie m.b.t. verkeersstromen. Om deze redenen **ontraadt** het college deze motie. Afsluitend stelt de wethouder voor om te focussen op de voorliggende beslispunten.

TWEEDE TERMIJN RAAD

Gezien de toelichting van de portefeuillehouder kan de heer GRIMMIUS namens zijn fractie **instemmen met het besluit**. Verder is hij het eens met mevrouw Van Wijngaarden inzake het soort te bouwen **woningen** (studio's). T.a.v. de gebouwde parkeervoorziening lijkt het zijn fractie, i.v.m. de exploitatiekosten, moeilijk voor te stellen dat **gratis parkeren** hier mogelijk wordt. Ook de voorwaarde van zijn fractie voor een **groene parkeergarage** brengt kosten met zich mee.

Mevrouw VAN WIJNGAARDEN is het **niet helemaal eens met de reactie van de wethouder op hun motie**, waarvoor men diverse ervaringsdeskundigen heeft geraadpleegd. Verder wacht men de reacties van fracties op de motie af, waarna men zal aangeven of de PAB-fractie de motie in stemming zal brengen.

De heer GRIMMIUS volgt de woordvoering van de wethouder en zal **de motie niet steunen**.

De heer SPITSBAARD omarmt de suggestie voor **meer woningen/studio's voor jongeren/starters**. Hij hoort de wethouder zeggen dat de **financiën** later

besproken zullen worden, terwijl het 2-laagse gebouw -dat duurder is dan de opties die zijn fractie voor ogen heeft- wel betrokken wordt bij de besluitvorming. De VOORZITTER is van mening dat dit niet in de besluitvorming staat, waarop de heer SPITSBAARD aangeeft dat wordt gesproken over het uitgangspunt voor de gebouwde parkeeroplossing. De VOORZITTER geeft aan dat dit niets zegt over de financiën op dit moment.

De heer VAN DEN DOOL noemt nogmaals het belang van het gratis parkeren. Verder zal de CDA-fractie **motie 11.M1. Eerder beginnen met (deel van) parkeergarage** niet steunen. Wel spreekt hij de waardering uit dat er al is nagedacht over het parkeren tijdens het gehele proces.

De heer VAN HETEREN zal **motie 11.M1. Eerder beginnen met (deel van) parkeergarage** gehoord de woordvoering van de portefeuillehouder **niet steunen**.

Ook de heren VAN DER GIESSEN en GOUDRIAAN en mevrouw STIGTER zullen de **motie niet steunen**.

Aansluitend geeft mevrouw VAN WIJNGAARDEN aan **motie 11.M1. Eerder beginnen met (deel van) parkeergarage** te zullen **aanhouden**.

TWEEDE TERMIJN COLLEGE

Inzake de vraag van de OP-fractie m.b.t. het **2 laags parkeergebouw** merkt wethouder KOSTEN op dat men dit niet terugziet in de beslispunten. Omdat men de raad vraagt de voorkeur uit te spreken over een gebouwde parkeeroplossing boven parkeren op maaiveld, ziet men dit wel terug in het raadsvoorstel. Om deze reden heeft men dit doorgerekend, met daarbij de opmerking dat men volgend kwartaal een onderbouwd investeringskrediet ontvangt. De heer SPITSBAARD zou daarbij ook graag de **optie zoals bij de Lage Waard** terugzien, waarop wethouder KOSTEN aan geeft dat de raad in het tweede kwartaal wordt meegenomen op het gebied van parkeren. Mocht er in dat gesprek een andere wens uit komen, gaat men daar uitvoering aan geven.

Stemming raadsvoorstel stedenbouwkundige opzet Van der Palmgebied.

Met 21 stemmen voor wordt aansluitend het voorstel van burgemeester en wethouders **unaniem aangenomen**.

12. Initiatiefvoorstel D66 en OP ombuigingsproces: kader/uitgangspunten gemeenteraad.

Mevrouw VAN ES geeft een korte toelichting op het initiatiefvoorstel. Hierbij geeft zij aan dat men in een werkgroep over de aanpak van de ombuigingen een aantal **kaders** heeft vastgesteld. In het voortraject is er aangegeven dat er enige onduidelijkheid was m.b.t. de baan/werkgarantie voor het personeel, waarop dit is aangepast. M.b.t. de **reactie van het college** geeft zij aan dat dit kader is bedoeld voor de lange termijn (tot een volgende raad mogelijk andere kaders wenst), terwijl het college focust op de komende periode. Zij neemt dit voor kennisgeving aan.

De heer BOERSMA vraagt hoe men omgaat met de manier waarop **het college reactie** heeft gegeven op de vastgestelde kaders en **hoeveel ruimte het college**, op basis van de schriftelijke weergave van de bijeenkomst, heeft om hiermee om te gaan. Dit mede omdat de kaders zouden gelden voor de lange termijn. Omdat het een **principiële stuk** is, is hij blij dat zijn fractie ervoor heeft gekozen dit agendapunt niet als hamerstuk te behandelen. Hierbij wenst hij aan te geven dat het proces gebaseerd is op een goed gesprek tussen de raad en het college, om te komen tot een afgewogen ombuigingsproces. Dit initiatiefvoorstel formaliseert dit gesprek wel.

Mevrouw BOKMA geeft aan dat de VVD-fractie het eens is met het voorstel, wel heeft men twijfels over het voorstel om **direct bezuinigingen onder de € 15.000, - uit te sluiten**. Dit omdat er budgetten onder de €15.000,- zijn die niet volledig worden gebruikt.

TWEDE TERMIJN RAAD

Mevrouw VAN ES geeft aan dat het voorstel is de **bezuinigingen onder de € 15.000, -** buiten de eerste afwegingen te laten, waarbij er wel apart in een bijlage wordt aangegeven hoeveel dit in totaal is. Er wordt ook niet gesteld dat deze nooit betrokken mogen worden. De reden hiervan is dat dit vaak kleine organisaties raakt en het in de vorige ombuigingssessie pijn heeft gedaan, omdat het bv. bij kleine subsidies zo werd opgevat dat de gemeente hen niet waardeert. Om deze reden wil men hier **voorzichtig** mee om gaan. Verder merkt zij op dat het college heeft aangegeven dit in kaart te zullen brengen, maar dat er niet is gezegd dat dit nooit aan bod mag komen. Richting de heer Boersma merkt zij op dat een goed gesprek mooi is, maar dat men hier later niet aan kan refereren en een **besluit** daarom belangrijk is. Om deze reden vindt men het belangrijk om de kaders vast te stellen, waarbij men begrijpt dat hier interpretatieverschillen over kunnen zijn. De heer VAN DEN DOOL merkt per interruptie op dat in de toelichting wordt verwezen naar het uitgangspunt voor **hét komende ombuigingsproces**. Om deze reden leest hij het gevraagd besluit niet m.b.t. alle komende ombuigingsprocessen. Mevrouw VAN ES geeft aan dat men bedoelt dat

dit geldt, tenzij anders wordt vastgesteld. Zij vraagt of hét ombuigingsproces een eenmalig proces is, of het een proces is tot ombuigingen niet meer nodig zijn. Uiteraard kan de raad te allen tijde -middels een amendement- met een nieuw voorstel komen. Helemaal geen kaders, alleen eenmalig voor 2026, is niet de bedoeling. De heer VAN DEN DOOL begrijpt dit en gaat hiermee akkoord. Hij vindt het wel belangrijk dat **iedere raad zichzelf een dergelijk proces gunt** en dat men niet voor alle volgende raden beslist. Mevrouw VAN ES bevestigt dat dit niet het geval is.

De heer BOERSMA sluit niet uit dat er een weging gaat plaatsvinden m.b.t. **de vast te stellen kaders**, omdat het college heeft aangegeven hier op een bepaalde manier mee om te zullen gaan. Mevrouw VAN ES geeft aan dat wanneer de heer Boersma bedoelt dat men de reactie van het college opvat als een **amendement**, dit niet het geval. Als men hier op een bepaalde manier mee wil om gaan, kan men hierover spreken. Haar fractie vindt het echter al **ongebruikelijk dat het college een reactie heeft gegeven**. Ook mevrouw KARSO vindt het ongebruikelijk een schriftelijke reactie van het college te ontvangen en vraagt of dit als een soort amendement is bedoeld. Mevrouw VAN WIJNGAARDEN begrijpt niet waarom het een probleem is dat het college een reactie heeft gegeven, waarop mevrouw VAN ES zegt dat een raadslid dit ook niet zou mogen doen en dat dit de regels van de democratie zijn.

De heer GRIMMIUS merkt m.b.t. de **doorwerking van de kaders naar komende raden** op, dat men is gestart met de actualisering van de ombuigingscatalogus, waarvoor men op dit moment kaders vaststelt. Als er in de toekomst andere ombuigingen moeten plaatsvinden, is er de mogelijkheid om deze kaders te actualiseren. Hiermee kan zijn fractie **instemmen**.

De heer VERWEIJ zegt dat het ombuigingsproces jaren kan duren en leest dat de kaders voor **het komende proces worden vastgesteld**. In een volgend proces kan de raad de kaders eventueel aanpassen.

TWEDE TERMIJN COLLEGE

Wethouder VAN DER BORG zegt dat een **reactie van het college** volgens het reglement van orde wel mogelijk is. Uiteraard is dit **geen amendement**. In een eerdere bijeenkomst heeft men hierover een goed gesprek gevoerd en zijn een aantal zaken zijn bevestigd. Het college vond het verstandig deze bevestiging op schrift te stellen.

Stemming initiatiefvoorstel ombuigingsproces: kader/uitgangspunten gemeenteraad.

Met 21 stemmen voor wordt aansluitend het initiatiefvoorstel **unaniem aangenomen**.

13. Motie vreemd aan de orde van de dag.

De heer VAN HETEREN geeft aan dat zijn fractie het belangrijk vindt dat de 2 extra openbare vergaderingen inzake de **ombuigingen** ook via de **livestream** zullen worden uitgezonden. Men heeft signalen ontvangen dat inwoners zeker mee willen kijken en vindt dit, omdat i.v.m. de directe impact op eenieder, zeer belangrijk. Met het oog op de slechtste opkomst aller tijde bij de verkiezingen 3 jaar geleden is destijds uitgesproken dat het belangrijk is het vertrouwen van de inwoners terug te krijgen. Het niet beschikbaar maken van dergelijke bijeenkomsten helpt hier volgens de D66-fractie niet bij. In reactie op de motie heeft men de (vreemde) opmerking gekregen dat er sprake is van een informele werkbijeenkomst, waarin men vrijuit met elkaar moet kunnen spreken over de ombuigingen. Hij is van mening dat zijn fractie te allen tijde vrijuit kan spreken en hoopt dat andere fracties dat ook kunnen. Verder is hij van mening dat het in de beeldvorming niet goed overkomt dat de raad een werkbijeenkomst over de ombuigingen een beetje achter gesloten deuren gaat houden. Om deze reden heeft zijn fractie, samen met de OP, PvdA en de GL-fracties, een motie ingediend om de livestream wel beschikbaar te stellen. Het dictum van **motie 13.M1**.

Transparantie ombuigingsproces luidt als volgt:

Spreekt uit:

Dat transparantie en toegankelijkheid van besluitvorming over ombuigingen van groot belang zijn en dat ook de openbare vergaderingen over ombuigingen, die buiten de reguliere BOB-cyclus plaatsvinden, via livestream toegankelijk zouden moeten zijn en later terug te moeten zijn.

De heer VERWEIJ is uiteraard **voor transparantie richting inwoners** en onderschrijft de mogelijkheid van de livestream t.b.v. inwoners. M.b.t. de **motie** vindt zijn fractie **punt 1**. *Het ombuigingsproces heeft een grote impact op de Papendrechtse samenleving en raakt aan (sociale) voorzieningen, gemeentelijke dienstverlening, verenigingen en de leefbaarheid voor inwoners* **echter te stellig en te voorbarig**. Het stelt voor op een andere manier te omschrijven dat het belangrijk is dat inwoners vanaf het begin mee kunnen kijken hoe de raad de zaken regelt. Hij is echter van mening dat men **niet al van tevoren moet opschrijven wat er gaat gebeuren** terwijl dit nog niet het geval is. Hij is ervan overtuigd dat de komende twee begrotingen sluitend zullen zijn en dat dit geen invloed zal hebben op de inwoners. Daarnaast is men het **niet eens met punt 3**, waarbij wordt aangegeven dat de *drempel voor inwoners te hoog zou zijn om naar het gemeentehuis te komen*. De gedachte om inwoners de kans te geven via de livestream mee te kijken onderschrijft de PAB-fractie wel.

Mevrouw BOKMA **begrijpt de bedoeling van de motie** en kan deze steunen. Wel wil men voorkomen dat er berichten over bezuinigingen rondgaan in de samenleving (sluiting van het zwembad), terwijl hierover **nog geen besluit is genomen**. Daarnaast is men van mening dat ook andere werkvormen dan plenair in de raadzaal mogelijk moeten blijven. Opname en streamen in bv. De Kooij wordt lastig. Om deze reden vindt men het **lastig**, hoewel men de intentie en zorgen begrijpt, **deze motie te steunen**.

De heer VAN DEN DOOL geeft aan dat er i.v.m. het belang van het ombuigingsproces is afgesproken dat er **geen heilige huisjes** zouden zijn. Het zit hem dwars dat door o.a. de D66-fractie **onheilsboodschappen** over het sluiten van voorzieningen de wereld in worden geholpen. Daarbij vindt hij dat ook deze motie een dergelijke toon heeft. In een eerdere situatie heeft zijn fractie reeds aangegeven dat er op heel veel andere manieren omgebogen kan worden. Om deze reden **steunt men deze motie niet** en volgt men de lijn van de agendacommissie, omdat het belangrijk is om hier op een informele en openbare manier met elkaar over te kunnen spreken. Afsluitend merkt hij op dat de vorige keer meerdere **journalisten** aanwezig waren.

De heer GRIMMIUS sluit zich aan bij de woordvoering van de heer Van Heteren. M.b.t. de **berichten op sociale media** merkt hij op dat dit deels komt omdat het gesprek tot nu toe, ook al is het openbaar, volgens de inwoners in achterkamertjes wordt gevoerd. Dat is zijns inziens in dit traject niet verstandig. Als het **openbaar** is, moet dit ook compleet openbaar gebeuren en moet men dit aanbieden via de livestream. Dit ook m.b.t. **de** (fysieke of mentale) **drempel** om naar het gemeentehuis te komen, of andere beperkingen om aanwezig te zijn. Op deze manier kunnen inwoners zien en horen wat er wordt besproken, waarbij inzichtelijk wordt dat er **nog geen keuzes gemaakt worden**. Dit helpt erbij om **inwoners te betrekken bij dit proces**, i.p.v. dat ze ineens met de gevolgen worden geconfronteerd.

Ook mevrouw STIGTER vindt **transparantie** heel belangrijk. Zij merkt op dat er bij de transitie naar de nieuwe manier van werken (beeldvorming-oordeelsvorming-besluitvorming) bewust voor is gekozen dat er in de beeldvorming meer ruimte is om op een **andere manier** (o.a. in werkgroepen) met elkaar te spreken, hetgeen haar fractie ook heel belangrijk vindt. Er is eerder sprake van een technisch probleem dan van onwil. Haar fractie is voor het aanbieden van een livestream, maar de vraag is of het **technisch haalbaar** is om alles te streamen.

De heer BOERSMA is uiteraard voor **transparantie**, dit maakt het bijna onmogelijk om tegen deze motie te zijn. M.b.t. de **motie** merkt hij op dat het niet zo zeer gaat

over de inhoud van wat men doet, maar meer over **het beeld** van wat men doet. M.b.t. de financiële opgave heeft men gevraagd om een lijst van mogelijke bezuinigingsopties, die i.v.m. de transparantie publiek wordt gemaakt. Aansluitend volgen er **verhalen in de media** over bezuinigingsopties die de gemeente Papendrecht onderzoekt, terwijl hierover nog niets is besloten. Wanneer men het **vervolggesprek** hierover goed wil voeren, is hiervoor misschien ook een keer een wat informelere setting nodig. (Het gesprek in de raadszaal is altijd formeler dan wanneer men in een klein groepje bij elkaar zit.) Een gesprek in De Kooij zonder camera kan worden uitgelegd alsof de gemeente niet transparant zou zijn. Hij is van mening dat transparantie niet altijd leidend kan zijn. In die zin heeft zijn fractie **moeite met transparantie tot de absolute norm**, maar zal men in dit geval -omdat hij niet uit wil leggen waarom men tegen deze motie zou kunnen stemmen- wel **voor de motie stemmen**.

De heer LAMMERS vindt het belangrijk **zoveel mogelijk transparantie** toe te staan en de beeldvormende vergaderingen zoveel mogelijk te streamen. Dit mede omdat het helaas met de **communicatie naar inwoners** niet zo goed gaat. Wanneer deze fase van de belangrijke aanzet voor bezuinigingen achter gesloten deuren plaatsvindt, wekt dit de indruk dat men iets te verbergen heeft. Om deze reden vindt zijn fractie dat men **optimale transparantie** moet faciliteren. In de informatiemaatschappij is onwetendheid een keuze. Via de livestream kan men inwoners bereiken die anders niet naar een vergadering zouden komen en zou men van hen ook feedback kunnen ontvangen. Men ziet daarom geen groot risico in de transparantie. Daarnaast maakt men inwoners deelgenoot aan het lastige proces, hetgeen misschien – wanneer men ziet dat de raad worstelt met dit onderwerp/besluitvormingsproces- tot meer **begrip** kan leiden. Uiteraard zal men **voor de motie stemmen**.

Ook mevrouw KARSO is uiteraard namens haar fractie **voorstander van maximale transparantie**. Of dat technisch mogelijk is vindt zij niet interessant. Als de informele gesprekken ook in de raadzaal gevoerd moeten worden zodat ze gestreamd kunnen worden, dan is dat zo. Het uitgangspunt moet zo transparant mogelijk naar inwoners zijn. Een bijkomend voordeel is dat alle andere (duo) raadsleden het debat dan ook (achteraf) kunnen volgen.

(Schorsing 22.17 – 22.31)

TWEEDE TERMIJN RAAD

De heer VAN HETEREN dankt voor de opmerkingen en reacties op de motie. N.a.v. vooral de opmerking van de PAB-fractie heeft men de **motie aangepast** en is bij de constatering **het eerste punt weggehaald**. Bij **punt 2** wordt aangegeven dat de drempel om naar het gemeentehuis te komen in ieder geval fysiek hoger is dan om mee te kijken. Richting de VVD-fractie merkt hij op dat ook zijn fractie positief staat t.o.v. de bestuurlijke vernieuwing en de **mogelijkheid voor andere werkenvormen**. Bij een onderwerp als de ombuigingen vindt men het in het kader van transparantie wel belangrijk dat de **uitzending opgenomen** en teruggekeken moet kunnen worden. In reactie op de opmerking van de CDA-fractie m.b.t. de **heilige huisjes** vindt zijn fractie dat men hierover vrijuit kan spreken en dat het goed is dat de raad laat zien dat men kan worstelen met bepaalde onderwerpen. De heer VAN DEN DOOL merkt per interruptie op dat hij niet heeft bedoeld dat men het niet over heilige huisjes moet hebben, daar is men juist voor. Hij neemt het de D66-fractie kwalijk dat men in dit proces allerlei **onheilsboodschappen** naar de media heeft gestuurd, waardoor een open en transparant proces gefrustreerd raakt. De heer VAN HETEREN is het hier absoluut niet mee eens. Op de vraag van de heer VAN DEN DOOL of men de eigen perscommunicatie niet heeft gelezen antwoordt de heer VAN HETEREN dat hij deze vaak zelf schrijft en dat dit dus zeker het geval is. Hij vindt het kwalijk dat men hierop wordt aangevallen, omdat men eerlijk is geweest over wat sommige besluiten inhouden en dat dit *eventueel*, maar niet per se noodzakelijk, kan raken aan voorzieningen. De heer VAN DEN DOOL vraagt of hij zich ervan bewust is dat men hiermee een **open proces schaadt**, waarop de heer VAN HETEREN antwoordt dat dit niet het geval is. M.b.t. de opmerking van de CDA-fractie inzake de **aanwezigheid van journalisten** geeft hij aan dat journalisten hebben aangegeven dat zij het jammer vinden dat er geen livestream beschikbaar is.

De heer VERWEIJ is blij dat de **motie** n.a.v. de kritiek van zijn fractie op de beslispunten is **aangepast**.

Ook mevrouw BOKMA dankt de OP en D66-fracties voor het aanpassen van de motie, waardoor zij i.v.m. het belang van de **transparantie voor de motie** zullen stemmen.

De heer VAN DEN DOOL zegt dat de CDA-fractie **voor transparantie** is, maar dat dit niet gelijk staat aan altijd een livestream. De discussie lijkt te gaan over open een proces ingaan, waarbij alle partijen goed betrokken worden. De praktijk is helaas anders, omdat het proces voor de raad **onherstelbaar beschadigd** is geraakt door allerlei actieve media-uitingen. Zijn fractie stemt daarom **tegen de motie**.

Mevrouw STIGTER vraagt zich af of men zich ervan bewust is dat men de komende **heidag** en op andere momenten in werkgroepjes ook over ombuigingen

gaat praten en vraagt wat het gevolg van het aannemen van deze motie daarop is. De heer VAN HETEREN heeft in het programma van de heidag niets over ombuigingen gelezen. Mevrouw STIGTER dacht dat dit het geval zou zijn.

De heer BOERSMA benoemt nogmaals zijn serieuze zorg dat het door de inhoud van deze motie bijna **onmogelijk voor de fracties is om tegen deze motie te zijn**. Fracties kunnen gegronde motieven hebben om tegen de motie te stemmen, maar dit kan worden uitgelegd alsof men tegen transparantie in het ombuigingsproces is. De heer VAN DEN DOOL merkt per interruptie op dat men niet tegen transparantie in het ombuigingsproces is, maar dat men het geen **noodzakelijke voorwaarde vindt dat er altijd een livestream is**. De heer BOERSMA geeft aan dat zijn fractie op exact hetzelfde standpunt staat. Men vindt het vervelend dat deze motie een **tweespalt** oproept die er niet is. Omdat men dit dermate ingewikkeld vindt en omdat men niet wil dat er in de krant komt dat de SGP-fractie tegen transparantie is, zal men **de motie steunen**. Hij rekent het de initiatiefnemers van deze motie aan dat dit op deze manier gebeurt. Daarbij vindt men het oneerlijk dat inwoners zouden denken dat dit het enige moment is waarop men over het ombuigingsproces spreekt. Er zal op tal van momenten in een informele setting over dit onderwerp worden gesproken en niet alles gebeurt in de raadszaal. De heer VAN HETEREN begrijpt de worsteling van de heer Boersma, maar vraagt of men begrijpt dat dit is bedoeld als een **positieve bijdrage aan een transparant proces** en zegt dat dit niet voor negatieve interpretatie vatbaar is. De heer BOERSMA vindt het ingewikkeld om te spreken over intenties van mensen. Hij hoort wat de heer Van Heteren zegt, maar het gaat om het beeld dat wordt gecreëerd dat het proces gaat bepalen terwijl dit een inhoudelijk proces zou moeten zijn.

Stemming motie 13.M1. Transparantie ombuigingsproces.

Stemverklaringen:

De heer SCHUIL: *Ik worstel ook met de motie en we hebben daar best wel over gesproken in de fractie. Ik ga voor de motie stemmen en sluit me aan bij de heer Boersma, dat ik achter het principe van transparantie moet staan. Met alle overwegingen van dien zal ik daarom voor stemmen.*

Mevrouw VERSCHOOR: *Ook ik ben zeker niet tegen transparantie, ik vind het heel erg goed dat het transparant is. Maar soms is het gewoon niet altijd mogelijk. Dus ik ga wel tegen stemmen. Maar dat wil niet zeggen dat ik niet voor transparantie ben.*

Mevrouw STIGTER: *Ook ik ben voor transparantie, maar ik ga toch tegen stemmen, want ik vind het echt jammer als we niet meer in informele*

wergroepjes met elkaar kunnen spreken. En ik vind het ook fijn in het proces dat dit gebeurt. En ik nodig natuurlijk alle inwoners uit om vooral te komen kijken.

Met 18 stemmen voor en 3 stemmen (de dames Stichter en Verschoor en de heer Van den Dool) tegen wordt aansluitend de motie **aangenomen**.

14. Sluiting.

De VOORZITTER sluit de vergadering om 22.45 uur, onder dankzegging aan eenieder voor diens inbreng.

Interim griffier,
De heer M. Hermans

De voorzitter,
Mevrouw M.J.M. van Driel

Lijst met toezeggingen

1. Stedenbouwkundige opzet Van der Palmgebied.

Portefeuillehouder Kosten

Inzake de vraag om geïnformeerd te worden over de participatie/communicatie zegt de wethouder toe dit uitgebreid in een paragraaf bij het voorstel te zullen toelichten.